

Л. Г. Азарова, О. Є. Старовойтова

СОЛЬНИЙ СПІВ

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Державний заклад
«Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»**

Кафедра співів і диригування

Л.Г. Азарова, О.Є. Старовойтова

СОЛЬНИЙ СПІВ

*Методичні рекомендації для студентів
спеціальності «Музичне мистецтво»
спеціалізації «Естрадний вокал»*

**Луганськ
ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»
2013**

УДК [378.016 : 784.9] (076)
ББК 85.310.7 р 3
А 35

Рецензенти:

- Козир А. В.** — доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування Інституту мистецтв Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (м. Київ).
- Паньків Л. І.** — кандидат педагогічних наук, доцент, Інституту мистецтв Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (м. Київ).
- Сбітнєва Л. М.** — кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри співів і диригування Інституту культури і мистецтв ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Азарова Л. Г.

А 35 Сольний спів : метод. реком. для студ. спец. «Музичне мистецтво» спеціалізації «Естрадний вокал» / Л. Г. Азарова, О. Є. Старовойтова ; Держ.закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – 53 с.

Методичні рекомендації складені відповідно до навчальної програми з дисципліни «Сольний спів» спеціальності «Музичне мистецтво» спеціалізації «Естрадний спів» та визначають основні завдання та зміст курсів з цих дисциплін, уміння та навички, які повинні бути засвоєні студентами, форми контролю та завдання для самостійної роботи студентів, а також вимоги до заліково-модульного контролю.

УДК [378.016 : 784.9] (076)
ББК 85.310.7 р 3

*Рекомендовано до друку Навчально-методичною радою
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 6 від 16 січня 2013 року)*

© **Азарова Л. Г.**, Старовойтова О. Є., 2013
© ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4
2. Дисципліна «Сольний спів» (пояснювальна записка).....	4
3. Розподіл годин за програмою «Сольний спів».....	9
4. Перелік умінь, які повинен засвоїти студент I курсу.....	11
5. Вимоги до екзамену (I курс).....	12
6. Вимоги до заліку (I курс).....	14
7. Перелік умінь, які повинен засвоїти студент II курсу.....	16
8. Вимоги до екзамену (II курс).....	17
9. Вимоги до заліку (II курс).....	19
10. Перелік умінь, які повинен засвоїти студент III курсу.....	21
11. Вимоги до екзамену (III курс).....	22
12. Вимоги до екзамену (III курс).....	25
13. Перелік умінь, які повинен засвоїти студент IV курсу.....	27
14. Вимоги до екзамену (IV курс).....	28
15. Вимоги до державного іспиту «Сольний спів» IV курс (бакалавр).....	32
16. Програма державного іспиту «Сольний спів» IV курс (бакалавр).....	33
17. Критерії оцінювання студентів під час державного іспиту «Сольний спів» IV курс (бакалавр).....	33
18. Перелік умінь, які повинен засвоїти студент V курсу.....	35
19. Вимоги до державного іспиту «Виконання сольної програми» V курс (спеціаліст).....	40
20. Програма державного іспиту «Виконання сольної програми» V курс (спеціаліст).....	41
21. Критерії оцінювання студентів під час державного іспиту «Виконання сольної програми» V курс (спеціаліст).....	42
22. Самостійна робота студентів.....	42
23. Запропонований репертуарний список.....	43
24. Література.....	50

ВСТУП

Методичні рекомендації складені відповідно до навчальних програм дисципліни «Сольний спів» спеціальності «Музичне мистецтво» спеціалізації «Естрадний спів» згідно:

- з програмами дисципліни «Сольний спів» за спеціальністю «Музичне мистецтво» спеціалізації «Естрадний вокал» (6.020204; 7.02020401);

- педагогічного і професійного досвіду укладачів.

ДИСЦИПЛІНА «СОЛЬНИЙ СПІВ»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Сольний спів» є невід'ємною частиною професійного виховання, як естрадного співака, так і майбутнього викладача в класі естрадного вокалу. Щоб досягти таємниці вокального мистецтва, необхідно розвивати в собі аналітичне мислення в галузі процесу голосоутворення, збагачувати свій музичний смак, працювати над вдосконаленням вокального слуху, переймати накопичений педагогічний досвід і вокально удосконалюватись. Тому дані методичні рекомендації покликані відобразити у своєму змісті логічну послідовність необхідних професійних знань, умінь і навичок, якими студенти повинні оволодіти в процесі навчання, переходячи від курсу до курсу. Побудувавши, таким чином, свою роботу поетапно (від простого до складного), майбутні вокалісти зможуть прогресивно розвиватися в вокально-виконавському мистецтві і в подальшому успішно вести педагогічну діяльність в галузі естрадного вокалу.

Естрадне мистецтво в усі часи відрізнялось демократичністю своїх жанрів. Доступність сприйняття багатьох естрадно-вокальних форм забезпечувала їх величезну популярність у широкого кола слухачів. У наш час значний потік музичної інформації естрадного напрямку щодня надходить у телевізійний ефір і впливає на формування естетичних смаків підростаючого покоління. Більш того, багато музичних стилів естрадної та джазової музики тісно пов'язані з ідеологією різних молодіжних течій, які здатні впливати на визначення життєвих цінностей та орієнтирів у молодих людей. З метою забезпечення освітньої мережі висококваліфікованими

фахівцями розроблено систему відбору абітурієнтів, яка орієнтована на їхнє подальше навчання у відповідності до вимог освітньо-кваліфікованої характеристики бакалавра зі спеціальності «Музичне мистецтво» за спеціалізацією «Естрадний спів» та розвиток необхідних професійно-значущих якостей.

Абітурієнти поступають до інституту мистецтв у результаті конкурсного відбору. Свої професійні здібності, знання, уміння, навички та необхідні для подальшої артистичної і педагогічної діяльності психологічні властивості та якості, абітурієнт має можливість продемонструвати протягом творчого конкурсного вступного випробування, яке складається з:

- виконання сольної програми, де представляються твори різних стилів та форм;
- колоквиуму;
- іспиту з сольфеджіо.

До абітурієнтів пред'являються наступні вимоги:

- схильність та інтерес до обраної спеціальності;
- загальнокультурний рівень;
- художній смак;
- ерудиція в галузі музичного мистецтва;
- знання головних етапів та закономірностей історії музики;
- знання літератури зі спеціальності;
- обізнаність у музичній термінології;
- повний діапазон голосу;
- чиста інтонація;
- активна артикуляція;
- правильне вокальне дихання;
- яскравий тембр голосу;
- точне фразування;
- виразний спів.

На творчому конкурсному вступному випробуванні здатність та психологічні якості абітурієнта отримують кваліфіковану експертну оцінку.

Для професійної мистецько-творчої діяльності бакалавра спеціальності «Музичне мистецтво» зі спеціалізації «Естрадний спів», кваліфікації бакалавр мистецтва, викладачу з класу вокалу протипоказані такі психологічні властивості та фізіологічні якості особистості, як:

- порушення вимови та слуху;
- відсутність музичного слуху;

- хронічні захворювання гортані;
- низький рівень пам'яті;
- низький рівень концентрації та розподілу уваги;
- нерозвиненість логічного, образного, наочно-дійового практичного та абстрактного мислення;
- психічний або нервовий розлад.

Естрадний спів є найбільш затребуваним і доступним видом музичного мистецтва. Велика конкуренція в цій галузі змушує молодих співаків серйозно готуватися до виконавської діяльності на сцені.

Таким чином, враховуючи сучасні тенденції розвитку вокально-естрадного мистецтва, необхідно зазначити, що навчання естрадному співу як професійному виду діяльності має здійснюватись на досить високому рівні, готуючи в навчальних закладах не лише висококваліфікованих співаків, але і грамотних викладачів з даної спеціальності. Нормативний термін освоєння основної професійної освітньої програми 4 роки - бакалавр, 5 років - фахівець.

В результаті освоєння основної професійної освітньої програми за фахом «Музичне мистецтво» спеціалізації «Естрадний вокал», випускник повинен бути готовий до виконання виконавської, викладацької та культурно-просвітницької діяльності у відповідності з кваліфікаційною характеристикою.

Мета і завдання курсу дисципліни «Сольний спів»

Основною метою дисципліни «Сольний спів» є розвиток вокальних даних учня в сукупності з музикальністю, артистизмом, художніми та індивідуальними особливостями, підготовка професійно орієнтованого естрадного виконавця, а також педагога естрадного співу, здатного вирішувати складні художньо-педагогічні задачі в роботі, як з дорослими, так і з дітьми.

Освоєння дисципліни «Сольний спів» передбачає **завдання** для розвитку в учнів наступних необхідних навичок естрадного виконання:

1. Професійних навичок вокальної техніки:
 - стійкого співочого дихання на опорі;
 - фізіологічно вільного звучання голосу (рівності протягом всього діапазону, співучості, наспівності голосу - кантилени);
 - сформованості тембру, його індивідуальності (власним неповторним забарвленням голосу);
 - точного інтонування;
 - доброї дикції, чіткої і ясної артикуляції, орфоепічно правильним мовленням;
 - володіння прийомами жанру (почуття темпу, ритмічної пульсації,

- динаміки, фразування, почуття стилю, виконавських штрихів та прийомів, характеру виразних засобів).
2. Професійних навичок артистичної техніки:
 - осмислення твору, його індивідуального розуміння (трактування);
 - відбору засобів художньої виразності;
 - емоційності при виконанні;
 - уміння донести образ твору до слухача;
 - цілісність виконання твору, як естрадного номера;
 - сценічної культури, артистичної свободи.
 3. Уміння читати з листа нескладну музичну літературу для голосу, а також ансамблевій партії.
 4. Сформованих навичок роботи з текстом на іноземних мовах, співу на склад (скетіровання).
 5. Уміння «знімати» вокальний твір на слух, прослуховуючи фонограму.
 6. Освоєння технічних навичок роботи з мікрофоном і вокально-підсилювальною апаратурою.
 7. Освоєння навичок співу в супроводі мінусової фонограми, виконання під акомпанемент фортепіано, оркестру, ВІА.
 8. Знання кращих зразків естрадного мистецтва, уміння співати твори а-capella.
 9. Уміння грамотно і об'єктивно оцінювати чуже і власне виконання.
 10. Вміння фахово підходити до підбору репертуару.

В основі навчального процесу в класі естрадного вокалу дисципліни «Сольний спів» лежать такі педагогічні принципи:

1. Індивідуальний підхід (тому естрадний спів відрізняється різноманіттям виконавських манер).

2. Єдність художнього і технічного розвитку (тому виконання пісні не може мати тільки технічну вокальну структуру, на естраді необхідне вміння вибудовувати свою власну інтерпретацію твору і доносити вокальний образ до слухача).

3. Поступовість, послідовність і систематичність в оволодінні майстерністю співу та виконавської інтерпретації вокальних творів.

Предмет «Сольний спів» передбачає індивідуальну форму засвоєння і вивчається студентами в період усього навчання у вищому навчальному закладі.

Основні види діяльності з предмета

Заняття в класі естрадного співу ведуться з учнями індивідуально три рази на тиждень. Викладач на уроці знайомить учнів з основними видами діяльності з основного предмету:

1. Постановка голосу (вокальні вправи - «розспівування» для розігріву голосового апарату і закріплення вокально-технічних навичок).
2. Спів навчально-тренувального матеріалу під акомпанемент фортепіано (вокалізи, легкі арії, романси, пісні співучого характеру, джазові п'єси на склад тощо).
3. Робота з мікрофоном і вокально-підсилювальною апаратурою.
4. Спів у супроводі мінусової фонограми.
5. Робота над твором (текст, основна ідея, образ виконавця, вибір специфічних жанрових вокальних прийомів і штрихів, динамічні відтінки, засоби зовнішньої сценічної виразності, цілісність виконання та ін).

Оцінка успішності здійснюється в кінці кожного семестру на заліках та іспитах. Перевіркою знань, умінь і навичок учнів є так само публічні виступи:

- звітні концерти;
- тематичні вечори;
- конкурси та фестивалі;
- міські та обласні концертні заходи за участю колективів інших сценічних напрямків;
- гастрольні поїздки.
- університетські концерти.

Різні форми концертних виступів є однією з головних творчих завдань класу естрадного співу, де формуються навички сценічної поведінки, виявляються індивідуальна виконавська і стилістично - жанрова спрямованість учня.

Вибір репертуару

Вибір репертуару для кожного учня викладач здійснює індивідуально, оберігаючи від манірності і наслідування, керуючись такими принципами:

- художня цінність твору, якість текстового і музичного матеріалу;
- відповідність віку учня та його темпераменту;
- ступінь складності твору (в залежності від вокально-музичної підготовки та навчальних завдань);

- різноманітність жанрової та музичної стилістики при виборі твору (в залежності від художніх уподобань учнів);
- логіка компоновки конкретного репертуару молодого артиста.

Отже, правильний підбір репертуару сприяє вокально-технічному і духовному зростанню учня, визначає його творче обличчя, створює ситуацію успіху в навчанні, допомагає у вирішенні педагогічних і виховних завдань.

РОЗПОДІЛ ЧАСІВ З ДИСЦИПЛІНИ «СОЛЬНИЙ СПІВ» ЗА КУРСАМИ

Курс	Індивідуальні заняття		Інд.зан. разом	Самостійна робота		Всього за рік
	1 сем.	2 сем.		1 сем.	2 сем.	
I	54	51	105	54	129	288
II	51	54	105	57	72	234
III	51	54	105	3	21	129
IV	51	39	90	21	133	244
V	76	44	120	202	158	480

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

<i>Курс</i>	<i>I семестр</i>	<i>II семестр</i>
I	екзамен	залік
II	екзамен	залік
III	екзамен	екзамен
IV	залік	екзамен
V	екзамен	екзамен

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗАСВОЄННЯ ПРОГРАМИ:

Вимоги до професійної підготовленості випускника, необхідні для виконання ним професійних функцій.

Випускник повинен:

- розуміти сутність та соціальну значущість своєї майбутньої професії, виявляти до неї стійкий інтерес;
- бути здатним до системної дії в професійній ситуації, до аналізу і проектування своєї діяльності, самостійним діям в умовах невизначеності;
- проявляти відповідальність за виконувану роботу, самостійно і ефективно вирішувати проблеми в галузі професійної діяльності;
- бути готовим до практичної діяльності з вирішення професійних завдань в організації різних організаційно-правових форм, володіти професійною лексикою;
- знати принципи наукової організації своєї праці, бути готовим до застосування комп'ютерної техніки в сфері професійної діяльності;
- бути готовим до позитивної взаємодії і співпраці з колегами;
- володіти стійким прагненням до постійного професійного зростання, набуття нових знань, до самовдосконалення (самопізнання, самоконтролю, самооцінки, саморегуляції і саморозвитку), прагнути до творчої самореалізації.

Випускник повинен знати:

- сольний репертуар, що включає твори різних епох, жанрів і стилів;
- теоретичні основи та історію виконавства;
- спеціальну літературу з професії;
- професійну термінологію;
- музичну літературу для голосу.

Випускник повинен вміти:

- володіти основами вокальної техніки, маючи в своєму репертуарі різні твори класичної, сучасної та естрадно джазової музичної літератури;
- володіти специфікою виконання вокальних творів;
- читати з листа нескладну музичну літературу для голосу, транспонувати музичні твори;
- грати на фортепіано на рівні, необхідному для реалізації основних професійних завдань;
- готуватися до публічних виступів із сольними програмами;
- адаптуватися до умов роботи в конкретній концертній організації, сучасної студії звукозапису;
- працювати із звукозаписною, підсилювальною, комп'ютерною та іншими видами сучасної апаратури.

Семестри містять у собі 2 модулі. Впродовж кожного з яких, студенту необхідно засвоїти певні навички та вміння.

**УМІННЯ, ЯКІ ПОВИНЕН ЗАСВОЇТИ СТУДЕНТ І КУРСУ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
спеціалізації «ЕСТРАДНИЙ ВОКАЛ»
з дисципліни «СОЛЬНИЙ СПІВ»**

I модуль – 32 години

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Постановка корпусу та постановка співацького дихання	8
2.	Атака звуку та звукоутворення	6
3.	Звуковедення	10
4.	Засвоєння початкових навичок постановки голосу	8

II модуль – 22 години

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Ритмічність виконання та оволодіння навичками передачі темпу	4
2.	Володіння комплексом вокально-технічних вправ	8
3.	Нюансировка та володіння комплексом засобів вокально-художньої виразності	4
4.	Робота з концертмейстером	6

III модуль – 31 година

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Засвоєння навичок естрадного вокалу	8
2.	Робота над сольною програмою	10
3.	Інтерпретація музично-поетичного змісту вокально-естрадного твору	6
4.	Основи акторської майстерності	7

IV модуль – 20 годин

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Виконавська майстерність	10
2.	Емоційне втілення художнього образу естрадного вокального твору	4
3.	Володіння мімікою як допоміжним засобом акторської майстерності	4
4.	Сценічна імпровізація	2

Максимальна кількість балів за модуль – 12.

Кожне вміння оцінюється за 3-х бальною системою:

3 – добре засвоєне вміння.

2 – не добре засвоєне вміння.

1 – не засвоєне вміння.

Шкала суми оцінки двох поточних модулів (в % - балах)

Мін.	Макс.
18	24
11	17
4	10
0	3

ВИМОГИ ДО ІСПИТУ (I семестр)

ПРОГРАМА:

1. Вокаліз (у супроводі ф-но)

2. Твір (під фонограму „-,„)

На заліку студент повинен продемонструвати засвоєння наступних

10-ти вмінь:

№	Назва вмінь
1.	Засвоєння початкових навичок постановки голосу: дихання
2.	Звуковедення
3.	Ритмічність виконання
4.	Артикуляція
5.	Точність інтонування
6.	Володіння комплексом засобів вокально-художньої виразності
7.	Емоційне втілення художнього образу естрадного вокального твору
8.	Засвоєння навичок естрадного сольного співу
9.	Виконавська майстерність
10.	Робота з концертмейстером (ансамбль)

Максимальна загальна кількість балів за залік – 60.

Кожне вміння оцінюється за 6-ти бальною системою:

6 – виконання програми без помилок.

5 – виконання лише з незначною кількістю помилок.

4 – в загальному правильне виконання з певною кількістю значних помилок.

3 – непогано, але зі значною кількістю недоліків. Виконання

- задовольняє мінімальні критерії.
- 2 – виконання не задовольняє мінімальні критерії. Потрібно попрацювати перед тим, як перескладати.
- 1 – програма невиконана. Необхідна серйозна подальша робота.

Шкала оцінки залікового модуля в % (балах)

Мін.	Макс.
51	60
41	50
31	40
21	30
11	20

Оцінювання самостійної роботи студента:

№	Види самостійної роботи студента	Макс. бал рейтингу за вид
1.	Точна інтонація, звукоутворення.	2
2.	Удосконалення виконавської майстерності.	2
3.	Основи музично-творчої роботи.	4
4.	Робота з фонограмою та мікрофоном.	3
5.	Виконавська майстерність.	2
6.	Емоційне втілення художнього образу у вокальному творі.	2
7.	Володіння мімікою, жестом як засобами акторської майстерності.	2
8.	Сценічна імпровізація.	2
Усього		19

Загальна модульна оцінка містить в собі бали зароблені студентом з:

- Оцінки 2-х модулів – 12 б. на 2 модулі = 24 бали;
- Модульної оцінки за екзамен – 60 балів (у тому числі -19 балів - самостійна робота);
- Додатково зароблених балів – 16 балів.

Додатково зароблені бали:

№	Назва діяльності	Виконання соло	Виконання в ансамблі, хорі
1.	Участь в концертах ІКМ, ЛНУ	2	1
2.	Участь в концертах міста та області	2	1
3.	Участь у Всеукраїнських та	4	2

	Міжнародних концертах		
4.	Зайняття призових місць або лауреатство на конкурсах	8	4

Шкала максимальної оцінки ECTS за загальний модуль (за 100% - бальною системою) складається з суми оцінок двох поточних модулів та оцінки за заліково-екзаменаційний модуль

Мін.	Макс.	Оцінка	ECTS
90	100 %	5	A
83	89 %	4	B
75	82 %	4	C
63	74 %	3	D
50	62 %	3	E
21	49 %	2	FX
0	20 %	2	F

ВИМОГИ ДО ЗАЛІКУ (II семестр)

ПРОГРАМА:

1. **Твір** (у супроводі ф-но)
2. **2 різнохарактерні твори** (під фонограму „-„)

На екзамені студент повинен продемонструвати засвоєння наступних 10-ти вмій:

№	Назва умій
1.	Засвоєння початкових навичок постановки голосу (дихання, атака звуку, звуковедення, артикуляція)
2.	Ритмічність виконання
3.	Нюансировка та володіння комплексом вокально-технічних вправ
4.	Інтерпретація музично-поетичного змісту естрадно-вокального твору
5.	Виконавська майстерність
6.	Основи акторської майстерності
7.	Емоційне втілення художнього образу естрадного вокального твору
8.	Володіння мімікою як допоміжним засобом акторської майстерності
9.	Засвоєння навичок естрадного вокалу
10.	Сценічна імпровізація

Максимальна загальна кількість балів за екзамен – 60.

Кожне уміння оцінюється за 6-ти бальною системою:

6 – виконання програми (без помилок).

5 – виконання лише з незначною кількістю помилок.

4 – в загальному правильне виконання з певною кількістю значних помилок.

3 – непогано, але зі значною кількістю недоліків. Виконання задовольняє мінімальні критерії .

2 – виконання не задовольняє мінімальні критерії. Потрібно попрацювати перед тим, як перескладати.

1 - програма невиконана. Необхідна серйозна подальша робота. Обов'язковий повторний курс.

Шкала оцінки залікового модуля в % (балах)

Мін.	Макс.
51	60
41	50
31	40
21	30
11	20

Оцінювання самостійної роботи студента:

№	Види самостійної роботи студента	Макс. бал рейтингу за вид
1.	Точна інтонація, звукоутворення.	2
2.	Удосконалення виконавської майстерності.	2
3.	Основи музично-творчої роботи.	4
4.	Робота з фонограмою та мікрофоном.	3
5.	Виконавська майстерність.	2
6.	Емоційне втілення художнього образу у вокальному творі.	2
7.	Володіння мімікою, жестом як засобами акторської майстерності.	2
8.	Сценічна імпровізація.	2
Усього		19

Загальна модульна оцінка містить в собі бали зароблені студентом з:

1. Оцінки 2-х модулів – 12 б. на 2 модулі = 24 бали;
2. Модульної оцінки за екзамен – 60 балів (у тому числі -19

балів - самостійна робота);
3. Додатково зароблених балів – 16 балів:

Додатково зароблені бали:

<i>№</i>	<i>Назва діяльності</i>	<i>Виконання соло</i>	<i>Виконання в ансамблі, хорі</i>
1.	Участь в концертах ІКМ, ЛНУ	2	1
2.	Участь в концертах міста та області	2	1
3.	Участь у Всеукраїнських та Міжнародних концертах	4	2
4.	Зайняття призових місць або лауреатство на конкурсах	8	4

Шкала максимальної оцінки ECTS за загальний модуль (за 100% - бальною системою) складається з суми оцінок двох поточних модулів та оцінки за заліково-екзаменаційний модуль

Мін.	Макс.	Оцінка	ECTS
90	100 %	5	A
83	89 %	4	B
75	82 %	4	C
63	74 %	3	D
50	62 %	3	E
21	49 %	2	FX
0	20 %	2	F

ВМІННЯ, ЯКІ ПОВИНЕН ЗАСВОЇТИ СТУДЕНТ ІІ КУРСУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЕСТРАДНИЙ ВОКАЛ» З ДИСЦИПЛІНИ «СОЛЬНИЙ СПІВ»

I модуль – 28 годин

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Подальший розвиток співацького дихання	6
2.	Засвоєння різноманітних атак звуку	6
3.	Звуковедення	7
4.	Робота з концертмейстером	4

II модуль – 23 години

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Ритмічність виконання та засвоєння співу у різних музичних темпах	6
2.	Нюансировка та володіння комплексом засобів вокально-художньої виразності	6
3.	Основи музично-творчої роботи	4
4.	Робота з фонограмою та мікрофоном	7

III модуль – 32 години

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Засвоєння навичок естрадного вокалу	6
2.	Робота над сольною програмою	5
3.	Основи акторської майстерності	6
4.	Інтерпретація музично-поетичного змісту естрадно-вокального твору	6

IV модуль – 22 години

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Виконавська майстерність	6
2.	Емоційне втілення художнього образу естрадного твору	6
3.	Володіння мімікою, жестом як засобами акторської майстерності	6
4.	Сценічна імпровізація	5

Максимальна кількість балів за модуль – **12**.

Кожне уміння оцінюється за 3-х бальною системою:

3 – добре засвоєне вміння.

2 – не добре засвоєне вміння.

1 – не засвоєне вміння.

ВИМОГИ ДО ЕКЗАМЕНУ (III семестр)

ПРОГРАМА:

1. Твір (у супроводі ф-но)

2. 2 різнохарактерні твори (під фонограму „-,„)

На екзамені студент повинен продемонструвати засвоєння наступних 10-ти вмінь:

№	Назва вмінь
1.	Засвоєння початкових навичок постановки голосу: дихання
2.	Звуковедення
3.	Ритмічність виконання
4.	Артикуляція
5.	Точність інтонування
6.	Володіння комплексом засобів вокально-художньої виразності
7.	Емоційне втілення художнього образу естрадного вокального твору
8.	Засвоєння навичок естрадного сольного співу
9.	Робота з концертмейстером (ансамбль)
10.	Робота з фонограмою і мікрофоном

Максимальна загальна кількість балів за екзамен – 60.

Кожне уміння оцінюється за 6-ти бальною системою:

6 – виконання програми (без помилок).

5 – виконання лише з незначною кількістю помилок.

4 – в загальному правильне виконання з певною кількістю значних помилок.

3 – непогано, але зі значною кількістю недоліків. Виконання задовольняє мінімальні критерії.

2 – виконання не задовольняє мінімальні критерії. Потрібно попрацювати перед тим, як перескладати.

1 – програма невиконана. Необхідна серйозна подальша робота. Обов'язковий повторний курс.

Шкала оцінки залікового модуля в % (балах)

Мін.	Макс.
51	60
41	50
31	40
21	30
11	20

Оцінювання самостійної роботи студента:

№	Види самостійної роботи студента	Макс. бал рейтингу за вид
1.	Точна інтонація, звукоутворення.	2
2.	Удосконалення виконавської майстерності.	2
3.	Основи музично-творчої роботи.	4
4.	Робота з фонограмою та мікрофоном.	3
5.	Виконавська майстерність.	2
6.	Емоційне втілення художнього образу у вокальному творі.	2
7.	Володіння мімікою, жестом як засобами акторської майстерності.	2
8.	Сценічна імпровізація.	2
Усього		19

Загальна модульна оцінка містить в собі бали зароблені студентом з:

1. Оцінки 2-х модулів – 12 б. на 2 модулі = 24 бали;
2. Модульної оцінки за екзамен – 60 балів (у тому числі -19 балів - самостійна робота);
3. Додатково зароблених балів – 16 балів:

Додатково зароблені бали:

№	Назва діяльності	Виконання соло	Виконання в ансамблі, хорі
1	Участь в концертах ІКМ, ЛНУ	2	1
2	Участь в концертах міста та області	2	1
3	Участь у Всеукраїнських та Міжнародних концертах	4	2
4	Зайняття призових місць або лауреатство на конкурсах	8	4

Шкала максимальної оцінки ECTS за загальний модуль (за 100% - бальною системою) складається з суми оцінок двох поточних модулів та оцінки за заліково-екзаменаційний модуль

Мін.	Макс.	Оцінка	ECTS
90	100 %	5	A
83	89 %	4	B
75	82 %	4	C
63	74 %	3	D
50	62 %	3	E
21	49 %	2	FX
0	20 %	2	F

ВИМОГИ ДО ЗАЛІКУ (IV семестр)

ПРОГРАМА:

- 1. Твір** (у супроводі ф-но)
- 2. 2 різнохарактерні твори** (під фонограму „-,„)

На заліку студент повинен продемонструвати засвоєння наступних 10-ти вмій:

№	Назва умінь
1.	Засвоєння початкових навичок постановки голосу (дихання, атака звуку, звуковедення, артикуляція)
2.	Ритмічність виконання
3.	Нюансировка та володіння комплексом вокально-технічних вправ
4.	Інтерпретація музично-поетичного змісту естрадно-вокального твору
5.	Виконавська майстерність
6.	Основи акторської майстерності
7.	Емоційне втілення художнього образу твору
8.	Володіння мімікою, жестом як засобами акторської

	майстерності
9.	Робота з концертмейстером та фонограмою (ансамбль)
10.	Сценічна імпровізація

Максимальна загальна кількість балів за залік – 60.

Кожне уміння оцінюється за 6-ти бальною системою:

6 – виконання програми (без помилок).

5 – виконання лише з незначною кількістю помилок.

4 – в загальному правильне виконання з певною кількістю значних помилок.

3 – непогано, але зі значною кількістю недоліків. Виконання задовольняє мінімальні критерії.

2 – виконання не задовольняє мінімальні критерії. Потрібно попрацювати перед тим, як перескладати.

1 – програма невиконана. Необхідна серйозна подальша робота. Обов'язковий повторний курс.

Шкала оцінки залікового модуля в % (балах)

Мін.	Макс.
51	60
41	50
31	40
21	30
11	20

Оцінювання самостійної роботи студента:

№	Види самостійної роботи студента	Макс. бал рейтингу за вид
1.	Точна інтонація, звукоутворення.	2
2.	Удосконалення виконавської майстерності.	2
3.	Основи музично-творчої роботи.	4
4.	Робота з фонограмою та мікрофоном.	3
5.	Виконавська майстерність.	2
6.	Емоційне втілення художнього образу у вокальному творі.	2
7.	Володіння мімікою, жестом як засобами акторської майстерності.	2
8.	Сценічна імпровізація.	2
Усього		19

Загальна модульна оцінка містить в собі бали зароблені студентом з:

1. Оцінки 2-х модулів – 12 б. на 2 модулі = 24 бали;
2. Модульної оцінки за екзамен – 60 балів (у тому числі -19 балів - самостійна робота);
3. Додатково зароблених балів – 16 балів.

Додатково зароблені бали:

<i>№</i>	<i>Назва діяльності</i>	<i>Виконання соло</i>	<i>Виконання в ансамблі, хорі</i>
1	Участь в концертах ІКМ, ЛНУ	2	1
2	Участь в концертах міста та області	2	1
3	Участь у Всеукраїнських та Міжнародних концертах	4	2
4	Зайняття призових місць або лауреатство на конкурсах	8	4

Шкала максимальної оцінки ECTS за загальний модуль (за 100% - бальною системою) складається з суми оцінок двох поточних модулів та оцінки за заліково-екзаменаційний модуль

Мін.	Макс.	Оцінка	ECTS
90	100 %	5	A
83	89 %	4	B
75	82 %	4	C
63	74 %	3	D
50	62 %	3	E
21	49 %	2	FX
0	20 %	2	F

УМІННЯ, ЯКІ ПОВИНЕН ЗАСВОЇТИ СТУДЕНТ ІІІ КУРСУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЕСТРАДНИЙ ВОКАЛ» З ДИСЦИПЛІНИ «СОЛЬНИЙ СПІВ»

I модуль – 31 година

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Удосконалення співацького дихання	8
2.	Подальше засвоєння різноманітних атак звуку, уміння використовувати їх в роботі над вокальним твором.	10
3.	Звуковедення	8
4.	Робота в ансамблі з концертмейстером	5

II модуль – 20 годин

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Подальше вдосконалення володінням комплексу вокально-технічних засобів.	6
2.	Спів творів без супроводу	6
3.	Нюансировка та володіння комплексом засобів вокально-художньої виразності	6
4.	Інтерпретація музично-поетичного змісту.	2

III модуль – 31 година

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Удосконалення виконавської майстерності.	7
2.	Основи музично-творчої роботи	5
3.	Вироблення співацького вібрато.	5
4.	Робота з фонограмою та мікрофоном.	5

IV модуль – 20 годин

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Виконавська майстерність	7
2.	Емоційне втілення художнього образу естрадного твору	5
3.	Володіння мімікою, жестом як засобами акторської майстерності	5
4.	Сценічна імпровізація	5

Максимальна кількість балів за модуль – 12.

Кожне уміння оцінюється за 3-х бальною системою:

3 – добре засвоєне вміння.

2 – не добре засвоєне вміння.

1 – не засвоєне вміння.

ВИМОГИ ДО ЕКЗАМЕНУ (V семестр)

ПРОГРАМА:

1. Твір (у супроводі ф-но)

2. 2 різнохарактерні твори (під фонограму „-„)

На екзамені студент повинен продемонструвати засвоєння наступних 10-ти вмінь:

№	Назва умінь
1.	Співацьке дихання
2.	Атака звуку
3.	Ритмічність виконання
4.	Звуковедення
5.	Нюансировка
6.	Володіння комплексом засобів вокально-художньої виразності
7.	Емоційне втілення художнього образу естрадного вокального твору
8.	Специфіка естрадного виконання
9.	Робота з концертмейстером (ансамбль)
10.	Робота з фонограмою і мікрофоном

Максимальна загальна кількість балів за екзамен – 60.

Кожне уміння оцінюється за 6-ти бальною системою:

6 – виконання програми без помилок.

5 – виконання лише з незначною кількістю помилок.

4 – в загальному правильне виконання з певною кількістю значних помилок.

3 – непогано, але зі значною кількістю недоліків. Виконання задовольняє мінімальні критерії.

2 – виконання не задовольняє мінімальні критерії. Потрібно попрацювати перед тим, як перескладати.

1 – програма невиконана. Необхідна серйозна подальша робота. Обов'язковий повторний курс.

Шкала оцінки залікового модуля в % (балах)

Мін.	Макс.
51	60
41	50
31	40
21	30
11	20

Оцінювання самостійної роботи студента:

№	Види самостійної роботи студента	Макс. бал рейтингу за вид
1.	Точна інтонація, звукоутворення	2
2.	Удосконалення виконавської	2

	майстерності	
3.	Основи музично-творчої роботи	4
4.	Робота з фонограмою та мікрофоном	3
5.	Виконавська майстерність	2
6.	Емоційне втілення художнього образу у вокальному творі	2
7.	Володіння мімікою, жестом як засобами акторської майстерності	2
8.	Сценічна імпровізація	2
Усього		19

Загальна модульна оцінка містить в собі бали зароблені студентом з:

1. Оцінки 2-х модулів – 12 б. на 2 модулі = 24 бали;
2. Модульної оцінки за екзамен – 60 балів (у тому числі -19 балів - самостійна робота);
3. Додатково зароблених балів – 16 балів:

Додатково зароблені бали:

<i>№</i>	<i>Назва діяльності</i>	<i>Виконання соло</i>	<i>Виконання в ансамблі, хорі</i>
1	Участь в концертах ІКМ, ЛНУ	2	1
2	Участь в концертах міста та області	2	1
3	Участь у Всеукраїнських та Міжнародних концертах	4	2
4	Зайняття призових місць або лауреатство на конкурсах	8	4

Шкала максимальної оцінки ECTS за загальний модуль (за 100% - бальною системою) складається з суми оцінок двох поточних модулів та оцінки за заліково-екзаменаційний модуль

Мін.	Макс.	Оцінка	ECTS
90	100 %	5	A
83	89 %	4	B
75	82 %	4	C
63	74 %	3	D
50	62 %	3	E
21	49 %	2	FX
0	20 %	2	F

ВИМОГИ ДО ЕКЗАМЕНУ (VI семестр)

ПРОГРАМА:

1. Твір (у супроводі ф-но)

2. 2 різнохарактерні твори (під фонограму „-,„)

На екзамені студент повинен продемонструвати засвоєння наступних 10-ти вмінь:

№	Назва умінь
1.	Співацьке дихання, атака звуку, ритмічність виконання
2.	Звукоутворення
3.	Засвоєння навичок естрадного вокалу
4.	Нюансировка
5.	Володіння комплексом засобів вокально-художньої виразності
6.	Емоційне втілення художнього образу твору
7.	Специфіка естрадного виконання
8.	Виконавська майстерність
9.	Володіння мімікою і жестом
10.	Сценічна імпровізація

Максимальна загальна кількість балів за екзамен – 60.

Кожне уміння оцінюється за 6-ти бальною системою:

6 – виконання програми без помилок.

5 – виконання лише з незначною кількістю помилок.

4 – в загальному правильне виконання з певною кількістю значних помилок.

3 – непогано, але зі значною кількістю недоліків. Виконання задовольняє мінімальні критерії.

2 – виконання не задовольняє мінімальні критерії. Потрібно попрацювати перед тим, як перескладати.

1 – програма невиконана. Необхідна серйозна подальша робота. Обов'язковий повторний курс.

Шкала оцінки залікового модуля в % (балах)

Мін.	Макс.
51	60
41	50
31	40
21	30
11	20

Оцінювання самостійної роботи студента:

<i>№</i>	<i>Види самостійної роботи студента</i>	<i>Макс. бал рейтингу за вид</i>
1.	Точна інтонація, звукоутворення.	2
2.	Удосконалення виконавської майстерності.	2
3.	Основи музично-творчої роботи.	4
4.	Робота з фонограмою та мікрофоном.	3
5.	Виконавська майстерність.	2
6.	Емоційне втілення художнього образу у вокальному творі.	2
7.	Володіння мімікою, жестом як засобами акторської майстерності.	2
8.	Сценічна імпровізація.	2
Усього		19

Загальна модульна оцінка містить в собі бали зароблені студентом з:

1. Оцінки 2-х модулів – 12 б. на 2 модулі = 24 бали;
2. Модульної оцінки за екзамен – 60 балів (у тому числі -19 балів - самостійна робота);
3. Додатково зароблених балів – 16 балів:

Додатково зароблені бали:

<i>№</i>	<i>Назва діяльності</i>	<i>Виконання соло</i>	<i>Виконання в ансамблі, хорі</i>
1	Участь в концертах ІКМ, ЛНУ	2	1
2	Участь в концертах міста та області	2	1
3	Участь у Всеукраїнських та Міжнародних концертах	4	2
4	Зайняття призових місць або лауреатство на конкурсах	8	4

Шкала максимальної оцінки ECTS за загальний модуль (за 100% - бальною системою) складається з суми оцінок двох поточних модулів та оцінки за заліково-екзаменаційний модуль

Мін.	Макс.	Оцінка	ECTS
90	100 %	5	A
83	89 %	4	B

75	82 %	4	C
63	74 %	3	D
50	62 %	3	E
21	49 %	2	FX
0	20 %	2	F

**УМІННЯ, ЯКІ ПОВИНЕН ЗАСВОЇТИ СТУДЕНТ ІV КУРСУ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЕСТРАДНИЙ ВОКАЛ» З ДИСЦИПЛІНИ
«СОЛЬНИЙ СПІВ»**

І модуль – 31 година

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Удосконалення навичок володіння комплексом вокально-технічних засобів	10
2.	Робота над звукоутворенням	8
3.	Специфіка естрадного виконання	5
4.	Робота з концертмейстером та мікрофоном (ансамбль).	8

ІІ модуль – 20 годин

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Робота над сольною програмою	5
2.	Володіння комплексом вокально-технічних засобів	5
3.	Інтерпретація музично-поетичного змісту твору.	5
4.	Засвоєння навичок імпровізації.	5

ІІІ модуль – 16 годин

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Подальше вдосконалення володінням комплексу вокально-технічних засобів співу	4
2.	Музично-творча робота	4
3.	Сценічна імпровізація.	4
4.	Робота над сольною концертною програмою	4

ІV модуль – 13 годин

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Удосконалення виконавської майстерності	4
2.	Удосконалення володінням комплексу засобів вокально-художньої виразності	4

3.	Емоційне втілення художнього образу естрадного твору	2
4.	Робота над сольною концертною програмою	3

Максимальна кількість балів за модуль – 12.

Кожне вміння оцінюється за 3-х бальною системою:

3 – добре засвоєне вміння.

2 – не добре засвоєне вміння.

1 – не засвоєне вміння.

ВИМОГИ ДО ЗАЛІКУ (VII СЕМЕСТР)

ПРОГРАМА:

1. Твір (у супроводі ф-но)

2. 3 різнохарактерні твори (під фонограму „-,„)

На заліку студент повинен продемонструвати засвоєння наступних 10-ти вмінь:

№	Назва вмінь
1.	Навички володіння комплексом вокально-технічних засобів
2.	Звуковедення
3.	Засвоєння навичок естрадного вокалу
4.	Нюансировка, засвоєння навичок вокальної імпровізації
5.	Володіння комплексом засобів вокально-художньої виразності
6.	Емоційне втілення художнього образу твору
7.	Специфіка естрадного виконання
8.	Виконавська майстерність
9.	Володіння мімікою і жестом
10.	Робота з фонограмою і мікрофоном

Максимальна загальна кількість балів за залік – 60.

Кожне вміння оцінюється за 6-ти бальною системою:

6 – виконання програми без помилок.

5 – виконання лише з незначною кількістю помилок.

4 – в загальному правильне виконання з певною кількістю значних помилок.

3 – непогано, але зі значною кількістю недоліків. Виконання задовольняє мінімальні критерії.

2 – виконання не задовольняє мінімальні критерії. Потрібно попрацювати перед тим, як перескладати.

1 – програма невиконана. Необхідна серйозна подальша робота. Обов'язковий повторний курс.

Шкала оцінки залікового модуля в % (балах)

Мін.	Макс.
51	60
41	50
31	40
21	30
11	20

Оцінювання самостійної роботи студента:

<i>№</i>	<i>Види самостійної роботи студента</i>	<i>Макс. бал рейтингу за вид</i>
1.	Точна інтонація, звукоутворення.	2
2.	Удосконалення виконавської майстерності.	2
3.	Основи музично-творчої роботи.	4
4.	Робота з фонограмою та мікрофоном.	3
5.	Виконавська майстерність.	2
6.	Емоційне втілення художнього образу у вокальному творі.	2
7.	Володіння мімікою, жестом як засобами акторської майстерності.	2
8.	Сценічна імпровізація.	2
Усього		19

Загальна модульна оцінка містить в собі бали зароблені студентом з:

1. Оцінки 2-х модулів – 12 б. на 2 модулі = 24 бали;
2. Модульної оцінки за екзамен – 60 балів (у тому числі -19 балів - самостійна робота);
3. Додатково зароблених балів – 16 балів:

Додатково зароблені бали:

<i>№</i>	<i>Назва діяльності</i>	<i>Виконання соло</i>	<i>Виконання в ансамблі, хорі</i>
1	Участь в концертах ІКМ, ЛНУ	2	1
2	Участь в концертах міста та області	2	1
3	Участь у Всеукраїнських та Міжнародних концертах	4	2
4	Зайняття призових місць або лауреатство на конкурсах	8	4

**Шкала максимальної оцінки ECTS за загальний модуль
(за 100% - бальною системою) складається з суми оцінок двох
поточних модулів та оцінки за заліково-екзаменаційний модуль**

Мін.	Макс.	Оцінка	ECTS
90	100 %	5	A
83	89 %	4	B
75	82 %	4	C
63	74 %	3	D
50	62 %	3	E
21	49 %	2	FX
0	20 %	2	F

ВИМОГИ ДО ЕКЗАМЕНУ (VIII семестр)

ПРОГРАМА:

1. **Твір** (у супроводі ф-но)
2. **3 різнохарактерні твори** (під фонограму „-,„)

На екзамені студент повинен продемонструвати засвоєння наступних 10-ти вмій:

№	Назва умій
1.	Співацьке дихання, атака звуку, ритмічність виконання
2.	Звукоутворення
3.	Засвоєння навичок естрадного вокалу
4.	Нюансировка, засвоєння навичок вокальної імпровізації
5.	Володіння комплексом засобів вокально-художньої виразності
6.	Емоційне втілення художнього образу твору
7.	Специфіка естрадного виконання
8.	Виконавська майстерність
9.	Володіння мімікою і жестом
10.	Сценічна імпровізація

Максимальна загальна кількість балів за екзамен – 60.

Кожне уміння оцінюється за 6-ти бальною системою:

- 6** – виконання програми без помилок.
- 5** – виконання лише з незначною кількістю помилок.
- 4** – в загальному правильне виконання з певною кількістю значних помилок.
- 3** – непогано, але зі значною кількістю недоліків. Виконання задовольняє мінімальні критерії.
- 2** – виконання не задовольняє мінімальні критерії. Потрібно попрацювати перед тим, як перескладати.
- 1** – програма невиконана. Необхідна серйозна подальша робота. Обов'язковий повторний курс.

Шкала оцінки залікового модуля в % (балах)

Мін.	Макс.
51	60
41	50
31	40
21	30
11	20

Оцінювання самостійної роботи студента:

№	Види самостійної роботи студента	Макс. бал рейтингу за вид
1.	Точна інтонація, звукоутворення.	2
2.	Удосконалення виконавської майстерності.	2
3.	Основи музично-творчої роботи.	4
4.	Робота з фонограмою та мікрофоном.	3
5.	Виконавська майстерність.	2
6.	Емоційне втілення художнього образу у вокальному творі.	2
7.	Володіння мімікою, жестом як засобами акторської майстерності.	2
8.	Сценічна імпровізація.	2
Усього		19

Загальна модульна оцінка містить в собі бали зароблені студентом з:

1. Оцінки 2-х модулів – 12 б. на 2 модулі = 24 бали;
2. Модульної оцінки за екзамен – 60 балів (у тому числі -19 балів - самостійна робота);
3. Додатково зароблених балів – 16 балів:

Додатково зароблені бали:

№	Назва діяльності	Виконання соло	Виконання в ансамблі, хорі
1	Участь в концертах ІКМ, ЛНУ	2	1
2	Участь в концертах міста та області	2	1
3	Участь у Всеукраїнських та Міжнародних концертах	4	2
4	Зайняття призових місць або лауреатство на конкурсах	8	4

**Шкала максимальної оцінки ECTS за загальний модуль
(за 100% - бальною системою) складається з суми оцінок двох
поточних модулів та оцінки за заліково-екзаменаційний модуль**

Мін.	Макс.	Оцінка	ECTS
90	100 %	5	A
83	89 %	4	B
75	82 %	4	C
63	74 %	3	D
50	62 %	3	E
21	49 %	2	FX
0	20 %	2	F

ВИМОГИ ДО ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ «СОЛЬНИЙ СПІВ» (бакалавр)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Державний іспит «Сольний спів» підводить підсумок заняттям студентів у вищому навчальному закладі з дисципліни «Сольний спів», і являє собою виконання сольної концертної програми.

Сольна програма дає можливість найбільш точно виявити рівень професійної підготовки й творчі можливості студента. Програма складається з вокальних творів різних стилів, жанрів, форм. Ступінь складності творів, включених до сольної програми визначається програмними вимогами.

Вокальне виконання повинно виявити ступінь зрілості музичного мислення студента, творче відношення до музичного твору, рівень вокально-технічної підготовки, переконливість трактування та артистичність виконання.

На державному іспиті студенти повинні показати рівень оволодіння наступними вокально-технічними навичками:

- єдинорегістровий (мікстовий спосіб утворення співочого звуку й високої позиції звучання);
- співоче дихання (мішане нижньореберно-черевне), безшумний вдих, плавний повільний видих;
- різні атаки звуку (з переважним використанням м'якої атаки);
- опору звуку;
- співочу артикуляцію й чітку дикцію (рівне, округлене звучання голосних й активна вимова приголосних звуків), співочу орфоєпію;

- динаміку звука, необхідну для виразного, художнього виконання фрази;
- спів легато й стаккато;
- точну інтонацію;
- кантиленний й речитативний стиль виконання;
- володіння голосом протягом всього співучого діапазону.

Студент має продемонструвати ступінь володіння художньо-виконавськими навичками, які проявляються у виразному виконанні вокальної фрази, створенні художнього образу вокального твору, вмінні розкрити авторський зміст музичного вокального твору, відтворенні його емоційного змісту.

Окрім перелічених вокально-технічних навичок студент повинен продемонструвати засвоєння навичок естрадного сольного співу, інтерпретацію музично-поетичного змісту вокального твору, володіння мімікою і жестами, як засобами акторської майстерності, сценічною імпровізацією, впевнену роботу з фонограмою та мікрофоном.

ПРОГРАМА ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ «СОЛЬНИЙ СПІВ» для студентів, що закінчують вищий навчальний заклад за естрадним профілем «бакалавр»

- українська сучасна естрадна пісня або обробка народної пісні;
- шлягер 70-80-х років;
- сучасна естрадна російська пісня;
- твір закордонних композиторів;
- романс або лірична пісня із кінофільму;
- твір за вибором (можливо виконання у дуеті, тріо).

Дозволяється виконання естрадного вокального твору у дуеті або тріо (не більш одного твору).

Виконання програми здійснюється під «мінусову» фонограму.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ «СОЛЬНИЙ СПІВ»

Критерії оцінки:

Оцінка визначається за наступними параметрами:

1. Виконавська майстерність, вокальна техніка

- інтонація;
- дикція;
- ритмічність;
- прийоми вокального виконання;

- фразування;
- почуття стилю;
- володіння мікрофоном;
- сформованість тембру;
- індивідуальна манера виконання.

2. Виконавська інтерпретація

- вибір репертуару;
- артистизм;
- пластика;
- художнє рішення;
- емоційне втілення образу твору;
- цільність виконання;
- сценічне втілення образу твору;
- свобода виконання;
- розкриття художніх достоїнств твору.

Оцінка **“відмінно”** – високий ступінь зрілості музичного мислення студента, високий рівень вокально-технічної підготовки (свідоме володіння голосом, уміння кантиленного звуковедення, розвинене співацьке дихання, рухливість голосу), високий рівень уміння досягати розкриття музичного образу (донесення тексту твору через осмислене, виразне і чітко проспіване слово, ясну дикцію), зовнішня і внутрішня виразність у свободі рухів, творча інтерпретація художнього образу на основі розуміння драматургії музичного вокального твору. Уміння долання артистичного хвилювання, психологічний настрій на створення художнього образу.

Оцінка **“добре”** – достатньо високий ступінь зрілості музичного мислення, достатній рівень вокально-технічної підготовки при наявності деяких недоліків, а саме: допускання окремих незначних технічних помилок, недостатня виразність та емоційність.

Оцінка **“задовільно”** – задовільний художньо-технічний рівень виконання програми, обмежений обсяг вокально-технічної підготовки (детонування під час співу, невиразна, нечітка дикція, невміння користуватися диханням, недостатній рівень володіння технікою звуковедення), недостатня переконливість трактування музичного вокального твору.

Оцінка **“незадовільно”** – низький художньо-технічний рівень виконання програми, недостатній обсяг розвитку співацьких умінь і навичок, велика кількість технічних помилок, нерозуміння драматургії музичного твору. Невміння психологічно настроїтись на виконання художньо-акторського образу і подолати хвилювання.

**УМІННЯ, ЯКІ ПОВИНЕН ЗАСВОЇТИ СТУДЕНТ V КУРСУ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЕСТРАДНИЙ ВОКАЛ» З ДИСЦИПЛІНИ
«СОЛЬНИЙ СПІВ»**

I модуль – 38 годин

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Підготовка сольної програми.	10
2.	Володіння комплексом вокально-технічних засобів співу	10
3.	Атака звуку та звукоутворення	8
4.	Емоційне втілення художнього образу вокального твору.	10

II модуль – 38 години

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Удосконалення виконавської майстерності.	10
2.	Інтерпретація музично-поетичного змісту твору.	10
3.	Сценічна імпровізація.	8
4.	Робота з фонограмою та мікрофоном.	10

III модуль – 22 години

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Робота над сольною програмою.	8
2.	Музично-творча робота.	4
3.	Основи акторської майстерності	6
4.	Володіння мімікою й жестом як засобами акторської майстерності.	4

IV модуль – 22 години

№	Назва уміння	Кількість годин
1.	Удосконалення виконавської майстерності.	8
2.	Інтерпретація вокальних творів.	4
3.	Робота з фонограмою та мікрофоном.	6
4.	Сценічна імпровізація	4

Максимальна кількість балів за модуль – 12.

Кожне уміння оцінюється за 3-х бальною системою:

3 – добре засвоєне вміння.

2 – не добре засвоєне вміння.

1 – не засвоєне вміння.

ВИМОГИ ДО ІСПИТУ (ІХ семестр)

ПРОГРАМА:

1. 3 різнохарактерні твори (під фонограму „-„)

На екзамені студент повинен продемонструвати засвоєння наступних 10-ти вмінь:

№	Назва умінь
1.	Співацьке дихання, атака звуку, ритмічність виконання.
2.	Засвоєння навичок естрадного вокалу.
3.	Виконавська майстерність
4.	Нюансировка, засвоєння навичок вокальної імпровізації
5.	Володіння комплексом засобів вокально-художньої виразності
6.	Емоційне втілення художнього образу твору
7.	Специфіка естрадного виконання
8.	Володіння мімікою і жестом.
9.	Робота з фонограмою та мікрофоном.
10.	Сценічна імпровізація

Максимальна загальна кількість балів за екзамен – 60.

Кожне уміння оцінюється за 6-ти бальною системою:

6 – виконання програми без помилок.

5 – виконання лише з незначною кількістю помилок.

4 – в загальному правильне виконання з певною кількістю значних помилок.

3 – непогано, але зі значною кількістю недоліків. Виконання задовольняє мінімальні критерії.

2 – виконання не задовольняє мінімальні критерії. Потрібно попрацювати перед тим, як перескладати.

1 – програма невиконана. Необхідна серйозна подальша робота. Обов'язковий повторний курс.

Шкала оцінки залікового модуля в % (балах)

Мін.	Макс.
51	60
41	50
31	40
21	30
11	20

Оцінювання самостійної роботи студента:

<i>№</i>	<i>Види самостійної роботи студента</i>	<i>Макс. бал рейтинг за вид</i>
1.	Точна інтонація, звукоутворення.	2
2.	Удосконалення виконавської майстерності.	2
3.	Основи музично-творчої роботи.	4
4.	Робота з фонограмою та мікрофоном.	3
5.	Виконавська майстерність.	2
6.	Емоційне втілення художнього образу у вокальному творі.	2
7.	Володіння мімікою, жестом як засобами акторської майстерності.	2
8.	Сценічна імпровізація.	2
Усього		19

Загальна модульна оцінка містить в собі бали зароблені студентом з:

1. Оцінки 2-х модулів – 12 б. на 2 модулі = 24 бали;
2. Модульної оцінки за екзамен – 60 балів (у тому числі -19 балів - самостійна робота);
3. Додатково зароблених балів – 16 балів:

Додатково зароблені бали:

<i>№</i>	<i>Назва діяльності</i>	<i>Виконання соло</i>	<i>Виконання в ансамблі, хорі</i>
1	Участь в концертах ІКМ, ЛНУ	2	1
2	Участь в концертах міста та області	2	1
3	Участь у Всеукраїнських та Міжнародних концертах	4	2
4	Зайняття призових місць або лауреатство на конкурсах	8	4

Шкала максимальної оцінки ECTS за загальний модуль (за 100% - бальною системою) складається з суми оцінок двох поточних модулів та оцінки за заліково-екзаменаційний модуль

Мін.	Макс.	Оцінка	ECTS
90	100 %	5	A
83	89 %	4	B
75	82 %	4	C
63	74 %	3	D
50	62 %	3	E
21	49 %	2	FX
0	20 %	2	F

ВИМОГИ ДО ЕКЗАМЕНУ (X семестр)

ПРОГРАМА:

1. 3 різнохарактерні твори (під фонограму „-„)

На екзамені студент повинен продемонструвати засвоєння наступних 10-ти вмінь:

№	Назва умінь
1.	Співацьке дихання, атака звуку, ритмічність виконання
2.	Звукоутворення
3.	Точна інтонація
4.	Нюансировка, засвоєння навичок вокальної імпровізації
5.	Володіння комплексом засобів вокально-художньої виразності
6.	Емоційне втілення художнього образу твору
7.	Засвоєння навичок естрадного вокалу
8.	Спів різними штрихами
9.	Володіння мімікою і жестом
10.	Сценічна імпровізація

Максимальна загальна кількість балів за екзамен – 60.

Кожне уміння оцінюється за 6-ти бальною системою:

6 – виконання програми без помилок.

5 – виконання лише з незначною кількістю помилок.

4 – в загальному правильне виконання з певною кількістю значних помилок.

3 – непогано, але зі значною кількістю недоліків. Виконання задовольняє мінімальні критерії.

2 – виконання не задовольняє мінімальні критерії. Потрібно попрацювати перед тим, як перескладати.

1 – програма невиконана. Необхідна серйозна подальша робота. Обов'язковий повторний курс.

Шкала оцінки залікового модуля в % (балах)

Мін.	Макс.
51	60
41	50
31	40
21	30
11	20

Оцінювання самостійної роботи студента:

<i>№</i>	<i>Види самостійної роботи студента</i>	<i>Макс. бал рейтингу за вид</i>
1.	Точна інтонація, звукоутворення.	2
2.	Удосконалення виконавської майстерності.	2
3.	Основи музично-творчої роботи.	4
4.	Робота з фонограмою та мікрофоном.	3
5.	Виконавська майстерність.	2
6.	Емоційне втілення художнього образу у вокальному творі.	2
7.	Володіння мімікою, жестом як засобами акторської майстерності.	2
8.	Сценічна імпровізація.	2
Усього		19

Загальна модульна оцінка містить в собі бали зароблені студентом з:

1. Оцінки 2-х модулів – 12 б. на 2 модулі = 24 бали;
2. Модульної оцінки за екзамен – 60 балів (у тому числі -19 балів - самостійна робота);
3. Додатково зароблених балів – 16 балів:

Додатково зароблені бали:

<i>№</i>	<i>Назва діяльності</i>	<i>Виконання соло</i>	<i>Виконання в ансамблі, хорі</i>
1	Участь в концертах ІКМ, ЛНУ	2	1
2	Участь в концертах міста та області	2	1
3	Участь у Всеукраїнських та Міжнародних концертах	4	2
4	Зайняття призових місць або лауреатство на конкурсах	8	4

Шкала максимальної оцінки ECTS за загальний модуль (за 100% - бальною системою) складається з суми оцінок двох поточних модулів та оцінки за заліково-екзаменаційний модуль

Мін.	Макс.	Оцінка	ECTS
90	100 %	5	A
83	89 %	4	B
75	82 %	4	C
63	74 %	3	D
50	62 %	3	E
21	49 %	2	FX
0	20 %	2	F

**ВИМОГИ ДО ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ
«ВИКОНАННЯ СОЛЬНОЇ ПРОГРАМИ»
для студентів, що закінчують вищий навчальний заклад за
естрадним профілем «спеціаліст»**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Професійна діяльність естрадного співака, викладача вокалу передбачає високий рівень готовності спеціаліста до вирішення концертно-виконавських, музично-освітніх, культурно-організаційних та педагогічних завдань.

Спеціальна підготовка фахівця спеціальності «Музичне мистецтво» зі спеціалізації «Естрадний спів» за профілем «спеціаліст», сферою діяльності якого є заклади культури та мистецтва, концертні організації (філармонічні, музично-театральні, творчі колективи), музично-освітні заклади різного рівня, засоби масової інформації, органи державного управління культури й освіти, націлена на опанування комплексом теоретичних знань і практичних умінь з предметів: музична естетика, музична педагогіка, музична психологія, історія вокального виконавського мистецтва, сольний спів, основи вокальної методики, основи акторської майстерності, педагогічний практикум. У зв'язку з цим державні іспити є підсумком оволодіння студентами комплексом знань, умінь і навичок, визначених діючим навчальним планом, а також показником готовності студентів до професійної діяльності.

Державний іспит - підсумок заняттям студентів V курсу у вищому навчальному закладі з дисципліни «Сольний спів» і являє собою виконання сольної концертної програми.

Сольна програма дає можливість точно виявити рівень професійної підготовки й творчі можливості майбутнього співака. Програма складається з вокальних творів різних стилів, жанрів, форм. Ступінь складності творів, включених до сольної програми, визначається програмними вимогами.

Вокальне виконання повинне виявити ступінь зрілості музичного мислення майбутнього співака, творче відношення до музичного твору, рівень вокально-технічної підготовки, переконливість трактування та артистичність виконання.

На державному іспиті необхідно показати рівень оволодіння наступними вокально-технічними навичками:

- єдинорегістровий (мікстовий спосіб утворення співочого звуку й високу позицію звучання);
- співоче дихання (мішане нижньореберно-черевне), безшумний

- вдих, плавний повільний видих;
- різні атаки звука (з переважним використанням м'якої атаки);
- опору звука;
- співочу артикуляцію й чітку дикцію (рівне, округлене звучання голосних й активне вимовлення приголосних звуків), співочу орфоепію;
- динаміку звука, необхідну для виразного, художнього виконання фрази;
- спів легато й стаккато;
- точну інтонацію;
- кантиленний й речитативний стиль виконання;
- володіння голосом протягом всього співочого діапазону.

Майбутній соліст має продемонструвати ступінь володіння художньо-виконавськими навичками, які проявляються у виразному виконанні вокальної фрази, створенні художнього образу вокального твору, вмінні розкрити авторський зміст музичного вокального твору, відтворенні його емоційного змісту.

ПРОГРАМА ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «ВИКОНАННЯ СОЛЬНОЇ ПРОГРАМИ» (спеціаліст)

У склад програми, що виконується студентом під час державного іспиту з дисципліни «Виконання сольної програми», повинні обов'язково входити 8 творів:

- українська сучасна естрадна пісня або обробка народної пісні;
- шлягер 70-80 р.р.;
- російська сучасна естрадна пісня;
- твір закордонних композиторів або арія з мюзиклу, або сучасної рок-опери;
- романс або лірична пісня;
- твір за вибором (можливо виконання джазового стандарту);
- твір за вибором;
- твір за вибором (можливо виконання одного твору з попередніх курсів).

Виконання програми здійснюється під „мінусову” фонограму.

Виконання творів англійською, іспанською, французькою – не більше трьох авторів. Дозволяється виконання естрадного вокального твору у дуеті або тріо не більш двох авторів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ «ВИКОНАННЯ СОЛЬНОЇ ПРОГРАМИ»

Оцінка **“відмінно”** – високий ступінь зрілості музичного мислення виконавця, високий рівень вокально-технічної підготовки (свідоме володіння голосом, уміння кантиленного звуковедення, розвинене співацьке дихання, рухливість голосу), високий рівень уміння досягати розкриття музичного образу (донесення тексту твору через осмислене, виразне і чітко проспіване слово, ясну дикцію), зовнішня і внутрішня виразність у свободі рухів, творча інтерпретація художнього образу на основі розуміння драматургії музичного вокального твору. Уміння долання артистичного хвилювання, психологічний настрій на створення художнього образу.

Оцінка **“добре”** – достатньо високий ступінь зрілості музичного мислення, достатній рівень вокально-технічної підготовки при наявності деяких недоліків, а саме: допускання окремих незначних технічних помилок, недостатня виразність та емоційність.

Оцінка **“задовільно”** – задовільний художньо-технічний рівень виконання програми, обмежений обсяг вокально-технічної підготовки (невиразна, нечітка дикція, невміння користуватися диханням, недостатній рівень володіння технікою звуковедення), недостатня переконливість трактування музичного вокального твору.

Оцінка **“незадовільно”** – низький художньо-технічний рівень виконання програми, недостатній обсяг розвитку співацьких умінь і навичок, велика кількість технічних помилок, нерозуміння драматургії музичного твору. Невміння організувати психологічний настрій на виконання художньо-акторського образу вокального твору і подолати хвилювання.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студента є важливою складовою засвоєння дисципліни, яка припускає продовження роботи над виконавським засвоєнням твору, розпочатої у класі під керівництвом педагога.

Самостійні заняття студента у класі сольного співу передбачають закріплення вокально-технічних навичок та художніх умінь, необхідних для виконання творів сольоно та в ансамблі, набуття стійких навичок виконання під власний акомпанемент.

Від студентів вимагається самостійна робота над творами, що вивчаються у класі, знаходження виразних засобів до образного розкриття, розучування напам'ять. Прослуховування записів вокального репертуару (арій, романсів, народних пісень, естрадних вокальних творів різних виконавців і, відповідно, різних інтерпретацій), складання виконавської концепції власного виконання.

ЗАПРОПОНОВАНИЙ РЕПЕРТУАРНИЙ СПИСОК:

Пісні вітчизняних композиторів

М.Минков	«Ты на свете есть» «Старый рояль» «Эти летние дожди» «А знаешь, все еще будет» «Не отрекаются любя» «На дороге ожидания»	С. Павлиошвили	«Пой со мной» «Я тебя люблю»
А.Мажуков	«Очень хорошо»	Р.Муратов	«Августин»
М.Дунаевский	«Цветные сны» «Кленовый лист» «Ах, этот вечер!» «Ветер перемен» «Все пройдет»	И.Крутой	«Ангел-хранитель» «Сюзанна» «Занавес»
В.Шаинский	«Один раз в год»	Э.Димитров	«Арлекино»
Г.Гладков	«Звезды континентов» «Песня трубадура»	О.Сорокин	«Аромат любви»
И.Богусhevская	«Городская чайка» «Волны» «Терпкий вечер»	П.Есенин	«Беспризорник» «Не дано»
В.Резников	«Улетай, туча» «Не жди меня» «Дельтаплан» «Домовой» «Льдинка» «Признание» «Телефонная книжка»	Е.Хавтан	«Будь со мной» «Оранжевый галстук» «Ветер знает» «Дорога в облака» «Желтые ботинки» «Любите девушки»
А.Рыбников	«Ария Звезды»	А.Бабаджаниян	«Лучший город земли»
И.Горобец	«До свидания»	Р.Паулс	«Вернисаж» «Чарли» «Делу время» «Путь к свету» «Еще не вечер»
А.Зацепин	«Есть только миг» «Дожди»	А.Зубков	«Торопись слишком»

	«Песенка про медведей» «Разговор со счастьем» «Мир без любимого» «Так было в мире всегда» «Ищу тебя»		
В.Пресняков	«Бабушка» «Ты скажи» «Стюардесса по имени Жанна»	С.Муравьев	«Подорожник-трава»
В.Добрынин	«Кто тебе сказал» «Прощай»	С.Туликов	«Не повторяется такое никогда»
М.Фадеев	«Высоко»	О.Молчанов	«Пароходик надежды»
К.Арсеньев	«Лунная тропа»	В.Сушко	«Мой мир»
Ю.Антонов	«Для меня нет тебя прекрасней» «Как прекрасен этот мир» «Снегири»	А.Шевченко	«Весна» «Все равно» «Дуэт» «Зимний сон» «Иногда»
М.Таривердиев	«Маленький принц» «Я спросил у ясеня» «Мне нравится»	И.Логинов	«Смешной мальчишка»
М.Аничкин	«Я уже не помню слова» «Под испанским небом»	Ф.Милано	«Город золотой»
С.Намин	«Мы желаем счастья вам»	И.Корнелюк	«Город, которого нет» «Дожди» «Я обиделась»
И.Зубков	«Кино» «Невидимка-ночь» «Талисман»	А.Пугачева	«Свеча горела» «Три желанья»
А.Эшпай	«А снег идет»	О.Ковалевская	«Старший брат»
В.Абаз	«Утро туманное»	К.Брейтбург	«Девочка с севера» «Лунная мелодия» «Мамино сердце»
Т.Хренников	«Московские окна» «Колыбельная»	В.Дробыш	«Любовь, которой больше нет»

	Светланы»		
А.Цфасман	«Неудачное свидание» «Прекрасная маркиза»	Б.Серкебаев	«Стоп, ночь» «Джулия»
А.Бабаджян	«Королева красоты»	К.Кельми	«Замыкая круг»
В.Сидоров	«Дружба»	Т.Демчук	«Голос»
Д.Тухманов	«Последняя электричка» «Чистые пруды» «Напрасные слова»	Е.Крылатов	«Загадка женщины»
О.Фельцман	«Ландыши»	В.Кузьмин	«Сибирские морозы» «Симона»
А.Островский	«А у нас во дворе»	В.Чайка	«Зимний сад»
А.Пахмутова	«Хорошие девчата» «Нежность» «Надежда»	А.Губин	«Лиза» «Мальчик-бродяга»
Б.Потемкин	«Наш сосед»	А.Славеросов	«Осени дым»
К.Орбелян	«Гляжу в озера синие»	А.Шульгин	«Метелица» «Не обманывай» «Не обижай меня» «Обычные дела» «Самолет»
И.Дунаевский	«Ой, цветет калина» «Колыбельная»	А.Горнизов	«Мона Лиза»
А.Петров	«А напоследок я скажу» «Любовь - обманная страна» «А цыган идет»	Т.Снежина	«Музыкант»
Б.Фомин	«Только раз» «Дорогой длиною»	О.Иванов	«Олеся»
Н.Зубков	«Побудь со мной»	М.Зив	«Такой молоденький солдат»
А.Варламов	«На заре ты ее не буди»	Н.Парфенюк	«Детский сон»
А.Морозов	«В горнице»	В.Началов	«Любовь»

	«Снилось мне» «Голос птицы»		«Герой не моего романа»
А.Новиков	«Смуглянка» «Эх, дороги»	В.Парамонов	«Вены-реки»
Б.Блантер	«Катюша»	Я.Френкель	«Журавли»
И.Николаев	«Расскажите, птицы» «Старая мельница» «Две звезды» «Комарово» «Дельфин и русалка» «Лето кастаньет» «Конфетти» «Поговорим»	Н.Табачников	«Давай закурим»
М.Леонидов	«Девочка-виденье» «Последний час декабря»	О.Газманов	«Офицеры» «Мама»
Р.Горобец	«Ты меня не забывай»	И.Саруханов	«Карнавал» «Лодочка плыви»

ТВОРИ ДЖАЗОВОЇ КЛАСИКИ:

Дж.Кандер	«CABARET» «NEW YORK, NEW YORK»	Дж. Маркс	«ALL OF ME»
Ч.Чаплин	«THIS IS MY SONG»	С.Уильямс	«BASIN STREET BLUES»
А.К.Жобим	«DINDI» «THE GIRL FROM IPANEMA» «ONE NOTE SAMBA» «AGUA DE BEBER»	И.Берлин	«CHEEK TO CHEEK» «WHITE CHRISTMAS» «PUTTIN' ON THE RITZ» «HOW DEEP IS THE OCEAN»
Дж.Гершвин	«SUMMERTIME» «NICE WORK IF YOU CAN GET IT» «THE MAN I LOVE»	К.Портер	«NIGHT AND DAY» «WHAT IS THIS THING CALLED LOVE»

Дж.Шеринг	«LULLABY OF BIRDLAND»	В.Янг	«MY FOOLISH HEART»
И.Гарнер	«MISTY»	С.Ромберг	«SOFTLY AS IN THE MORNING SUNRISE»
Дж.Херман	«HELLO, DOLLY»	Дж.Мандел	«THE SHADOW OF YOUR SMILE»
Р.Роджерс	«MY FUNNY VALENTINE» «IF I LOVED YOU»	В.Труп	«ROUT 66»
Дж.Стайн	«PEOPLE»	Л.Бернстайн	«MARIA»
М.Легран	«THE SUMMER KNOWS» «PAPA, CAN YOU HEAR ME» «WHATCH WHAT HAPPENS»	Г.Уорен	«I KNOW WHY» «CHATTANOOGA CHOO-CHOO»
Т.Монг	«ROUND MIDNIGHT»	Д.Макхау	«DON'T BLAME ME»
Г.Миллер	«MOONLIGHT SERENADE»	Г.Мансини	«MOON RIVER»
И.Абез	«NATURE BOY»	Дж. Ливингстон	«DEAR HEART»
Б.Лэйн	«ON A CLEAR DAY YOU CAN SEE FOREVER»	Г.Дуглас	«WHAT A WONDERFUL WORLD»

ТВОРИ ЗАРУБІЖНИХ АВТОРІВ:

Л.Жак	«Не было печали»	Альбиниони	«Адажио»
Ф.Лоу	«Я танцевать хочу»	Ф.Лей	«Какая странная судьба»
С.Лама	«В пространстве»	Н.Седака	«Синий иней»
И.Кальман	«Ария Мистера Икс»	П.Темистокл	«От зари до зари»
С.Рольф	«Уходило лето»	Т.Валли	«Ямайка»
Б.Уебб	«SUNNY»	Дж.Уорнер	«MY HEART WILL GO ON»
М.Мартин	«BABY ONE MORE TIME»	К.Веласкез	«BESAME MUCHO»
Д.Уорен	«I TURN TO YOU»	М.Массер	«ALL AT ONCE»
Дж.Харрис	«ONE FLIGHT DOWN»	Дж. Д.Людермилк	«TURN ME ON»
Н.Гимбл	«KILLING ME SOFTLY»	Д.Барбеливиен	«MADEMUASELLE»
Д.Симонс	«ANOTHER SAD LOVE SONG»	К.Бригс	«NO SCRUBS»
Д.Уоттен	«FOR YOU I WILL»	Дж.Джексон	«TOGETHTER AGAIN»
Д.Кекарис	«I WILL SURVIVE»	Б.Гибб	«WOMAN IN LOVE»

ТВОРИ З РЕПЕРТУАРУ ЗАРУБІЖНИХ СПІВАКІВ:

Група «АВВА»	«HAPPY NEW YEAR» «THANK YOU FOR THE MUSIC» «THE WINNER TAKES IT ALL» «SUPER TRUPPER»	К.Агилера	«GENE IN A BOTTLE» «COME ON OVER» «WHEN YOU PUT YOUR HANDS ON ME» «REFLECTIONS»
Група «Beatles»	«YESTERDAY» «LET IT BE» «AND I LOVE HER»	Madonna	«FROZEN» «RAY OF LIGHT»
М.Кери	«I STILL BELIEVE» «WHEN YOU BELIEVE» «HERO» «WHENEVER YOU CALL»	Б.Стрейзанд	«SOMEWHERE» «MEMORY» «SEND IN THE CLOWNS»
Whitney Houston	«YOU'RE STILL MY MAN» «WHERE YOU ARE» «RUN TO YOU» «I WILL ALWAYS LOVE YOU» «I HAVE NONHING» «I BELIEVE IN YOU & ME»	Celine Dion	«THE COLOR OF MY LOVE» «THE POWER OF LOVE» «ONLY ONE ROAD» «FALLING INTO YOU» «JUST WALK AWAY» «THE REASON» «ALL BY MY SELF» «I'M ALIVE»
Д.Дэй	«EVERYBODY LOVES A LOVER»	М.Мотье	«UNE HYISTOIRE D'AMOUR» «TOUS LES ENFANTS CHANTENT AVEC MOI»

Е. John	«SORRY SEEMED TO BE THE HARDEST WORD» «CAN YOU FEEL THE LOVE» «WRITTEN IN THE STARS» «A WORD IN SPANISH»	Э.Пресли	«LOVE ME TENDER» «CAN'T HELP FALLING IN LOVE WITH YOU» «TUTTI-FRUITTI»
Дж. Майкл	«I'LL NEVER GONNA DANCE AGAIN» «DON'T LET THE SUN GO DOWN ON ME»	Э. Хампердинг	«THE LAST WALTZ»
С. Брайтман	«ONLY AN OCEAN AWAY» «TIME TO SAY GOODBAY»	Е.Piaf	«LA VIE EN ROSE» «HYMNE A L'AMOUR» «MILORD»

ЛИТЕРАТУРА, ПРЕДЛОЖЕННАЯ ДЛЯ РАБОТЫ В КЛАССЕ:

1. Абдулов А. А. Джазовые распевки : учебное пособие / А. А. Абдулов. – Санкт-Петербург : СПбГУКИ, 1998. – 51 с.
2. Андрианова Н. З. Программа для музыкальных училищ по специальности Пение. Эстрадная специализация / Н. З. Андрианова. – М., 1988. – 64 с.
3. Бернд В. О пении и прочем умении / В. Бернд. – Аграф, 2000. – 224 с.
4. Бриль И. Практический курс джазовой импровизации. Для фортепиано / И. Бриль. – М. : Советский композитор, 1985. – 112 с.
5. Гонтаренко Н. Б. Сольное пение : секреты вокального мастерства / Н. Б. Гонтаренко. – Ростов : Феникс, 2007. – 164 с.
6. Ермолова И. И. Коррекция речи и голоса у детей и подростков / И. И. Ермолова. – М., 1991. – 160 с.
7. Исаева И. О. Эстрадное пение. Экспресс-курс развития вокальных способностей / И. О. Исаева. – Москва : АСТ Астрель, 2006. – 320 с.
8. Карягина А. В. Джазовый вокал. Практическое пособие для начинающих / А. В. Карягина. – Санкт-Петербург : Планета музыки, 2008. – 48 с.

СБОРНИКИ ПЕСЕН ЗАРУБЕЖНЫХ КОМПОЗИТОРОВ:

1. Музыкальная история Нэт «Кинг» Коула. Нотное издание / Предисловие и аннотации Ю.Верменич / Аранжировка Ю. Маркин при участии А. Кальварского, Б. Фрумкин. – Москва : ТОО «Мега-Сервис», 1999. – 37 с.
2. Джордж Гершвин. Нотное издание / Дж. Гершвин. – г. Раменское : Синкопа, 2000. – 28 с.
3. Юрий Маркин. Играем босанову / Ю. Маркин. – Москва : ТОО «Мега-Сервис», 1998. – 16 с.
4. 15 джазовых баллад / Аранжировка Ю.Чугунова. – Москва : ТОО «Мега-Сервис», 1994. – 28 с.
5. Фрэнк Синатра. Нотное издание. – Москва : ООО «Синкопа-2000», 2000. – 10 с.
6. Петров А. «Джазовые силуэты. Мелодии мирового кино». Переложение Фиртич Г. – 1995. – 238 с.
7. Гершвин Дж. Переложение Маркина Ю. «Порги и Бесс». Вокал, Фортепиано и Гитара / Ю. Маркин. – 1995. – 32 с.
8. Ясемчик Р. «Эра Свинга». Популярные мелодии / Р. Ясемчик. – М., 1994. – 330 с.
9. «Антология зарубежного шлягера 1959-1961 г.г» / Под. ред. В. Катанского. – М., 2003. – 40 с.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Алдошина И. Н. Музыкальная акустика: учебник для ВУЗов / И. Н. Алдошина, Рой Приттс. – Санкт-Петербург: Композитор, 2006. – 720 с.
2. Витт Ф. Ф. Практические советы обучающимся пению / Ф. Витт; под ред. Ю. А. Барсов. – Ленинград : Музыка, 1968. - 64 с.
3. Вербов А. М. Техника постановки голоса / А. М. Вербов. – Москва : ГМИ, 1961. – 17 с.
4. Вопросы вокальной педагогики : сборник / сост. и ред. В. Л. Чаплина. – Москва : Музыка, 1969. - Вып. 4. – 189 с.
5. Гонтаренко Н. Б. Сольное пение : секреты вокального мастерства : методический материал / Н. Б. Гонтаренко. - 3-е изд. - Ростов на Дону : Феникс, 2007. – 156 с.
6. Дмитриев Л. Б. Основы вокальной методики / Л. Б. Дмитриев. – М. : Музыка, 2007. - 368 с.
7. Ераносов А. Р. Фьюжн (от джаз-рока до этно) : краткая аудиоэнциклопедия : учебное пособие / А. Р. Ераносов. - Санкт-Петербург : Планета музыки, 2010. – 57 с.
8. Исаева И. О. Как стать звездой: уроки эстрадного пения /

- И. О. Исаева. - Ростов-на-Дону : Феникс, 2009. – 189 с.
9. Калабин А. А. Управление голосом : методический материал / А. А. Калабин. – Москва : Эксмо, 2007. - 160 с.
10. Карягина А. В. Джазовый вокал: практическое пособие для начинающих / А. В. Карягина. - Санкт-Петербург : Планета музыки, 2010. – 91 с.
11. Кинус Ю. Г. Из истории джазового исполнительства : учеб. пос. / Ю. Г. Кинус. - Ростов-на-Дону : Феникс, 2009. – 163 с.

Азарова Л.Г., Старовойтова О.Є.
Методичні рекомендації
з дисципліни «Сольний спів» для студентів спеціальності
«Музичне мистецтво» спеціалізації «Естрадний вокал»

Методичні рекомендації з дисципліни «Сольний спів» для студентів спеціальності «Музичне мистецтво» спеціалізації «Естрадний вокал» Азарової Л.Г. та Старовойтової О.Є. вирішують завдання з професійної підготовки фахівців мистецького профілю.

Методичні рекомендації допомагають майбутньому виконавцю не тільки стати зрілою, висококваліфікованою особистістю, але й сприяють його подальшому розвитку як фахівця.

Методичні рекомендації складені відповідно до навчальної програми дисципліни «Сольний спів» спеціальності «Музичне мистецтво» спеціалізації «Естрадний спів» згідно з програмою дисципліни «Сольний спів» за спеціальністю «Музичне мистецтво» спеціалізації «Естрадний вокал» (6.020204; 7.02020401) та педагогічного і професійного досвіду укладачів.

Структура методичних вказівок викладена системно; окремий розділ приділяється переліку умінь, якими студенти повинні оволодіти самостійно. До кожного курсу наведений перелік умінь та навичок, які повинні засвоїти студенти, надані вимоги до заліків, іспитів та самостійної роботи студентів, критерії їх оцінювання; прописані конкретні рекомендації щодо практичної роботи над вокальним твором, вокально-технічними труднощами, текстом вокального твору, його сценічним втіленням тощо.

Досить вдало визначені вимоги до заліково-модульних випробувань та Державних іспитів, дають можливість, на наш погляд, найбільш точно виявити рівень знань і умінь студентів стосовно засвоєння курсу, зрілість їх музичного мислення, творче ставлення до музичного твору, рівень вокально-технічної підготовки, а також переконливість трактування художнього образу вокального твору.

Дані методичні рекомендації відображають у своєму змісті логічну послідовність необхідних професійних знань, умінь і навичок, якими студенти повинні оволодіти в процесі навчання, переходячи від курсу до курсу, щоб у подальшому бути готовим до виконання виконавської, викладацької та культурно-просвітницької діяльності у відповідності з кваліфікаційною характеристикою.

Ключові слова: естрадний співак, сольний спів, вокальна техніка, професійні уміння, вимоги до іспиту, самостійна робота, репертуар.

Азарова Л.Г., Старовойтова Е.Е.
Методические рекомендации по дисциплине «Сольное пение» для
студентов специальности «Музыкальное искусство»
специализации «Эстрадный вокал»

Методические рекомендации по дисциплине «Сольное пение» для студентов специальности «Музыкальное искусство» специализации «Эстрадный вокал» Азаровой Л.Г. и Старовойтовой Е.Е. решают задания по профессиональной подготовке специалистов художественного профиля. Методические рекомендации помогают будущему исполнителю не только стать зрелой, высококвалифицированной личностью, но и способствуют его последующему развитию как специалиста.

Методические рекомендации составлены в соответствии с учебной программой дисциплины «Сольное пение» специальности «Музыкальное искусство» специализации «Эстрадное пение», согласно программе дисциплины «Сольное пение» за специальностью «Музыкальное искусство» специализации «Эстрадный вокал» (6.020204; 7.02020401) и педагогического и профессионального опыта составителей.

Структура методических указаний изложена системно; отдельный раздел уделяется перечню умений, которыми студенты должны овладеть самостоятельно. К каждому курсу приведен перечень умений и навыков, которые должны усвоить студенты, предоставлены требования к зачетам, экзаменам и самостоятельной работе студентов, критерии их оценивания; прописаны конкретные рекомендации относительно практической работы над вокальным произведением, вокально-техническими трудностями, текстом вокального произведения, его сценическим воплощением и тому подобное. Достаточно удачно определенные требования к зачетно-модульным испытаниям и Государственным экзаменам дают возможность, на наш взгляд, наиболее точно обнаружить уровень знаний и умений студентов относительно усвоения курса, зрелость их музыкального мышления, творческое отношение к музыкальному произведению, уровень вокально-технической подготовки, а также убедительность трактовки художественного образа вокального произведения.

Данные методические рекомендации отображают в своем содержании логическую последовательность необходимых профессиональных знаний, умений и навыков, которыми студенты должны овладеть в процессе учебы, переходя от курса к курсу, чтобы в последующем быть готовым к выполнению исполнительской, преподавательской и культурно просветительской деятельности в соответствии с квалификационной характеристикой.

Ключевые слова: эстрадный певец, сольное пение, вокальная техника, профессиональные умения, требования к экзамену, самостоятельная работа, репертуар.

Azarova L.G., Starovoytova Y.Y.

Methodical recommendations of «Solo singing» discipline for the students of Musician art speciality, «Popular vocal» specialization.

Methodical recommendations for «Solo singing» discipline for the students of Musician art speciality, «Popular vocal» specialization by Azarova L.G. and Starovoytova Y.Y. decide tasks in professional preparation of artistic type specialists.

Methodical recommendations give future song performers help to become mature not only highly skilled by personality, but also move him to subsequent development as a specialist.

Methodical recommendations made in accordance with the «Solo singing» discipline of «Musical art» speciality, «Popular singing» specialization in obedience to the program of «Solo singing» discipline of «Musical art» speciality, «Popular vocal» specialization (6.020204; 7.02020401) and pedagogical and professional experience of compilers.

The structure of the methodical recommendations is presented in system; every separate section is spared to the list of abilities, which students must seize independently. There are a resulted list of abilities and skills which students must master, the requirements to the tests, examinations and independent students work, criteria of their evaluation; recommendations are prescribed in relation to the practical prosecution of vocal part-song, vocal technical difficulties, text of part-song, its stage embodiment and others like that to the each course.

The requirements to the test-module tests and State examinations identified sufficiently successfully, its enable, in our view, the most exactly to find out the level of students knowledges and abilities to mastering of course, in maturity of their musical thought, creative attitude to the music, the level of vocal technical preparations, and also persuasiveness of music image interpretation.

These methodical recommendations represent in maintenance the logical sequence of necessary professional knowledges, abilities and skills which students must seize on in the process of studies, passing from course to course, in order to be ready to performance, teaching and cultural-educational activity in accordance with qualifying description.

Keywords: popular singer, solo singing, vocal technique, professional skills, the requirements for the exam, independent work, repertoire.

Навчально-методичне видання

АЗАРОВА Лілія Григорівна
СТАРОВОЙТОВА Олена Євгеніївна

СОЛЬНИЙ СПІВ

*Методичні рекомендації для студентів
спеціальності «Музичне мистецтво»
спеціалізації «Естрадний вокал»*

За редакцією авторів
Комп'ютерне макетування – О. Є. Старовойтова
Коректор – В. В. Кріт

Здано до склад. 17.12.2012 р. Підп. до друку 16.01.2013 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсет. Гарнітура Times New Roman.
Друк ризографічний. Ум. друк. арк. 6,51. Наклад 200 прим. Зам № 22.

Видавець і виготовлювач
Видавництво Державного закладу
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
вул. Оборонна, 2, м. Луганськ, 91011. т/ф: (0642) 58-03-20.
e-mail: alma-mater@list.ru
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3459 від 09.04.2009 р.